

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 15 listopada 2023r.

ZP-P.862.70.2023.AM

Pan
Rafał Niewiadomski
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
we Wrocławiu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 11 września 2023r. do 11 października 2023r., na podstawie art. 10 ust. 1, w związku z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2023r. poz.735), zespół kontrolerów z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w składzie:

Pani Hanna Bylicka – inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu),

Pani Aleksandra Maniak - inspektor wojewódzki

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu, ul. Gliniana 20-22, 50-525 Wrocław.

Kontrola realizowana była zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 czerwca 2023r., przez Wojewodę Dolnośląskiego okresowym planem kontroli na II półrocze 2023r.

Przedmiot i zakres kontroli

Przedmiotem bieżącej kontroli było sprawdzenie i potwierdzenie prawidłowości:

1. przyznawania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej,
2. organizowania i finansowania szkoleń dla bezrobotnych.

Postępowanie kontrolne objęło okres od dnia 1 stycznia 2022r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Przepisy regulujące zakres kontroli:

- 1) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 735) zwana dalej ustawą,

- 2) rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 243),
- 3) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobu prowadzenia usług rynku pracy (Dz.U. z 2014r., poz. 667).

Ocena skontrolowanej działalności

Ogólna ocena kontrolowanej jednostki jest **pozytywna z nieprawidłowościami**.

Powyższa ocena wynika z ustaleń zawartych w dalszej części wystąpienia.

Ustalenia kontroli

W okresie objętym kontrolą funkcje kierownicze w jednostce kontrolowanej pełnił Pan Rafał Niewiadomski – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu.

Ad. 1 Przyznawanie bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2022 roku dla bezrobotnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą, przeznaczono kwotę 10 075 876,60 zł, w tym z Funduszu Pracy 1 397 505,96 zł.

W 2022 roku do urzędu wpłynęły 662 wnioski od bezrobotnych o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Przyznano 391 dotacji (w tym 92 dotacje na wnioski złożone w roku poprzednim), w tym 59 dotacji finansowanych z Funduszu Pracy. W 237 przypadkach odmówiono udzielenia dofinansowania (w tym 35 odmów na wnioski złożone w poprzednim roku) m.in. z powodu braku statusu osoby bezrobotnej, otrzymanie w przeszłości dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, brak kwalifikacji i doświadczenia zawodowego w zakresie wnioskowanego przedsięwzięcia. W 4 przypadkach Urząd wezwał dotowanych do zwrotu dofinansowania m.in. z powodu braku przychodów z dotowanej działalności, niezłożenia dokumentów wskazanych w umowie. Jedna osoba zrezygnowała z realizacji umowy i dokonała zwrotu kwoty dotacji na konto Urzędu.

W 2023 roku do dnia rozpoczęcia kontroli, dla bezrobotnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą przeznaczono kwotę 14 671 799,92 zł, w tym z Funduszu Pracy 8 800 000,00 zł. Od 1 stycznia 2023r. do dnia rozpoczęcia kontroli wpłynęło 629 wniosków od bezrobotnych o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Przyznano 378 dotacji (w tym 74 dotacje na wnioski złożone w roku poprzednim), w tym 292 z Funduszu Pracy. W 190 przypadkach odmówiono udzielenia dofinansowania (w tym 20 odmów na wnioski

złożone w poprzednim roku), m.in. z powodu braku statusu osoby bezrobotnej, niekompletności wniosku, braku kwalifikacji i doświadczenia zawodowego w zakresie wnioskowanego przedsięwzięcia. W 111 przypadkach wnioski były w trakcie rozpatrywania. W 2 przypadkach Urząd wezwał dotowanych do zwrotu dofinansowania z powodu niezłożenia dokumentów wskazanych w umowie. Ponadto trzy osoby zrezygnowały z realizacji umowy i dokonały zwrotu kwoty dotacji na konto Urzędu.

Do szczegółowej kontroli pobrano pierwsze trzy akta z 2022 roku, w których znajdowały się umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej finansowane z Funduszu Pracy o następujących numerach: UmDzGosOg/000/22/1, UmDzGosOg/000/22/2, UmDzGosOg/000/22/3 oraz pierwsze dwa akta z 2023 roku o następujących numerach UmDzGosOg/000/23/1, UmDzGosOg/000/23/2. Ponadto pobrano trzy negatywnie rozpatrzone wnioski o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w roku 2022 o numerach WnDzGosOg/22/3, WnDzGosOg/22/4, WnDzGosOg/22/7 oraz dwa akta z roku 2023 o numerach WnDzGosOg/23/12, WnDzGosOg/23/12.

W wyniku analizy stwierdzono, że wnioski o dofinansowanie kosztów podjęcia działalności gospodarczej składały uprawnione podmioty, we wszystkich sprawdzonych przypadkach byli to bezrobotni. Do pozytywnego rozpatrzenia kwalifikowano jedynie wnioski kompletne, zawierające wszystkie niezbędne dane, określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej. Bezrobotni, którzy złożyli wnioski zawierające braki wzywani byli do ich uzupełnienia.

Do w/w wniosków dołączone były niezbędne dokumenty, tj.

- oświadczenia o nieotrzymaniu bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- oświadczenia o nieposiadaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, a w przypadku jego posiadania - oświadczenie o zakończeniu działalności gospodarczej w dniu przypadającym w okresie przed upływem co najmniej 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku,
- oświadczenia, że symbol i przedmiot planowanej działalności gospodarczej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) na poziomie podklasy jest inny od działalności zakończonej w okresie krótszym niż 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, w związku z wystąpieniem tego stanu,

- oświadczenia o niepodjęciu zatrudnienia w okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej,
- oświadczenia o niekaralności w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu,
- zobowiązania się do prowadzenia działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia oraz niezawieszania jej wykonywania łącznie na okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- oświadczenia o niezłożeniu wniosku do innego starosty o przyznanie dofinansowania lub przyznanie jednorazowo środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- zaświadczenia lub oświadczenia o pomocy de minimis,
- informacje dotyczące otrzymanej pomocy publicznej.

O uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu wniosków powiadamiano bezrobotnych w terminie do 30 dni od dnia ich złożenia (Dowód nr 1 - kserokopia wniosku o udzielenie dofinansowania).

Decyzje o negatywnym rozpatrzeniu wniosku podejmowano zasadnie, podając przyczynę jego niezakwalifikowania (Dowód nr 2 – kserokopia pisma informującego o negatywnym rozpatrzeniu wniosku).

Z bezrobotnymi, których wnioski rozpatrzono pozytywnie zawierano umowy o dofinansowanie, które zawierały m.in. zobowiązania do:

- prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy,
- wydatkowania otrzymanego dofinansowania, zgodnie ze złożonym wnioskiem,
- złożenia rozliczenia wydatkowanych kwot w terminie do 2 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej,
- zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami, w przypadku naruszenia warunków umowy o dofinansowanie,
- zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług, podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach przyznanego dofinansowania (Dowód nr 3 - kserokopia umów o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej).

W umowach o dofinansowanie zawieranych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu wymagano od Beneficjenta, aby złożenie wniosku o dokonanie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej (CEIDG) nastąpiło nie wcześniej niż po zawarciu niniejszej umowy, ustanowieniu zabezpieczenia oraz dzień po otrzymaniu środków na konto bankowe. Ponadto w umowach zawarto zapis, iż złożenie wniosku o dokonanie wpisu do CEIDG przed dniem otrzymania środków będzie skutkowało wypowiedzeniem umowy.

W umowach o dofinansowanie zawarto również informację, iż prowadzenie działalności gospodarczej oznacza m.in. osobiste i we własnym imieniu jej wykonywanie dla celów zarobkowych w sposób zorganizowany i ciągły oraz uzyskiwanie przychodów z dotowanej działalności w każdym miesiącu objętym przedmiotową umową. W dalszej części umowy zawarto zapis, iż Dotowany zobowiązany jest do zwrotu wypłaconych środków finansowych wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia ich uzyskania w ciągu 30 dni od dnia doręczenia wezwania Urzędu, jeżeli m.in. :

- 1) dokona wpisu do CEIDG przed otrzymaniem przyznanych środków na konto bankowe;
- 2) będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy lub nie będzie uzyskiwał przychodów z dotowanej działalności w każdym miesiącu objętym przedmiotową umową.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu złożył wyjaśnienia odnośnie obowiązku złożenia przez Dotowanego wniosku o dokonanie wpisu do CEIDG nie wcześniej niż dzień po otrzymaniu środków z dofinansowania na wskazany przez niego rachunek bankowy (Załącznik 1 - wyjaśnienia Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu).

Wskazać należy, iż ww. rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej bezrobotnemu, opiekunowi, absolwentowi centrum integracji społecznej oraz absolwentowi klubu integracji społecznej. Szczegółowa definicja osoby bezrobotnej znajduje się w art. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zgodnie z tą definicją, osobą bezrobotną jest osoba, która m.in. nie złożyła wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis:

- zgłosiła do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo
- nie upłynął jeszcze okres do, określonego we wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, dnia podjęcia działalności gospodarczej.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu słusznie wskazuje w swoich wyjaśnieniach, iż umowa o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej jest umową cywilnoprawną, termin dokonania wpisu do CEIDG nie został określony w ustawie ani rozporządzeniu, a pozbawienie statusu bezrobotnego następuje, zgodnie z art. 33 ust. 4 pkt. 2a ustawy, od dnia następnego po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Nie znajdują jednakże uzasadnienia zapisy w umowie wyłączające możliwość dokonania wpisu do CEIDG w trakcie procedury ubiegania się o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 2 ustawy, samo dokonanie przez bezrobotnego wpisu do CEIDG nie pozbawia go

statusu osoby bezrobotnej, a wyłączenie możliwości realizacji prawa bezrobotnego do dokonania wpisu (o ile nie upłynął jeszcze okres do określonego we wniosku dnia podjęcia działalności gospodarczej), a także zapisy odnośnie zobowiązania do zwrotu wypłaconych środków w przypadku dokonania wpisu do CEIDG przed otrzymaniem środków na konto bankowe, są w ocenie kontrolujących działaniem niewynikającym z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu złożył także wyjaśnienia odnośnie obowiązku uzyskiwania przychodów z dotowanej działalności w każdym miesiącu objętym umową o dofinansowanie (Załącznik 1 - wyjaśnienia Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu). Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018r. Prawo Przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 221 z późn. zm) działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Wyznacznik zarobkowego charakteru działalności pozwala zdaniem Dyrektora PUP we Wrocławiu zakwalifikować działalność do działalności gospodarczej. Zarobkowy charakter oznacza, że wykonywana działalność przynosi podmiotowi określone przychody, zaś sama działalność powinna być nastawiona na osiągnięcie zysku. Zarobkowy charakter działalności wiąże się z uczestnictwem w obrocie gospodarczym, a warunek ten pozwala na skuteczną weryfikację czy dotowana działalność jest faktycznie prowadzona, a nie jest prowadzona dla pozorów, aby otrzymać korzyść majątkową.

Zdaniem kontrolujących nie sposób zgodzić się z poglądem Dyrektora PUP we Wrocławiu, iż warunek uzyskiwania przychodów w każdym miesiącu objętym przedmiotową umową o dofinansowanie, a także zapis dotyczący zobowiązania do zwrotu otrzymanych środków w przypadku ich nieuzyskiwania w każdym miesiącu objętym przedmiotową umową znajduje swoje racjonalne uzasadnienie w przepisach prawnych. Pojęcie zarobkowego charakteru działalności gospodarczej było wielokrotnie przedmiotem analizy w orzecznictwie.

Zarobkowy charakter działalności gospodarczej należy wiązać z towarzyszącym tej działalności zamiarem osiągnięcia zarobku. Działalność jest zarobkowa, jeżeli jest prowadzona w celu osiągnięcia dochodu (zarobku) (wyr. NSA z 26.09.2008r. IIFSK 789/07, Legalis). Bez znaczenia pozostaje natomiast fakt osiągnięcia dochodu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, nawet bowiem jeżeli nie przynosi ona zarobku, to nie przestaje być działalnością gospodarczą (por. uchw. SN z dn. 30.11.192r. IIICZP 134/92, OSNCP 1993, Nr 5, poz. 79).

Zgodnie z tezą wyroku Sądu Najwyższego – Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14 stycznia 2023r. IIUSKP 86/22 *działalność gospodarcza powinna mieć charakter zarobkowy. Przesłanka zarobkowego charakteru jest spełniona wtedy, gdy prowadzenie działalności*

gospodarczej nastawione jest na uzyskanie przychodu, choć może się zdarzyć, że działalność ta w danym okresie przynosi straty. W tej mierze istotny jest wyznaczony przez przedsiębiorcę cel, który przez realizację zamierzonych przedsięwzięć musi zakładać dany wynik finansowy (...).

Zgodnie z powyższym, zapisy odnośnie konieczności uzyskiwania przychodów w każdym miesiącu objętym przedmiotową umową, a także zobowiązanie do zwrotu dofinansowania z powodu ich nieuzyskiwania w każdym miesiącu objętym przedmiotową umową zawarte w umowach są, w ocenie kontrolujących, zbyt daleko idące i sprzeczne z intencją ustawodawcy.

Urząd pracy może co do zasady swobodnie kształtować stosunek cywilnoprawny, ale w ramach obowiązujących go reguł jako organ administracji publicznej. Formułowanie dodatkowych warunków, nie przewidzianych w przepisach obowiązującego prawa takich jak zobowiązanie do dokonania wpisu do CEIDG po otrzymaniu środków oraz uzyskiwanie przychodów w każdym miesiącu dotowanej działalności, jest być może uzasadnione dbałością o racjonalne wydatkowanie środków publicznych, lecz zasada racjonalności wydatkowania środków nie może być oderwana od przepisów merytorycznych regulujących kwestie posiadania statusu osoby bezrobotnej oraz udzielania bezrobotnym środków na działalność gospodarczą. Ponadto prawem osoby bezrobotnej jest możliwość dokonania wpisu do CEIDG z zachowaniem statusu osoby bezrobotnej, o ile nie upłynął jeszcze okres do wskazanego we wniosku dnia podjęcia działalności gospodarczej.

Należy zatem dostosować zapisy umów zawieranych z bezrobotnymi do przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przepisów wykonawczych.

Bezrobotni, którym przyznano dofinansowanie, przedkładali rozliczenia wydatkowanych kwot na poszczególne towary i usługi ujęte w specyfikacji złożonej we wniosku. Rozliczenia przedkładane były terminowo (Dowód nr 4 – kserokopia rozliczenia przyznanych środków na podjęcie działalności gospodarczej). W przypadkach, gdy zachodziła konieczność zmian w wydatkach lub terminach, zainteresowani zwracali się do urzędu z prośbą o akceptację.

W trakcie trwania umów dokonywano ocen prawidłowości ich wykonania poprzez przeprowadzanie wizyty monitorującej w miejscach wykonywania działalności gospodarczej oraz żądanie dostarczenia określonych dokumentów lub informacji (Dowód nr 5 – kserokopia protokołu z wizyty monitorującej).

Podstawową formą zabezpieczenia była umowa poręczenia (Dowód nr 6 – kserokopia umowy poręczenia).

Ad. 2. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla bezrobotnych.

W kontrolowanym okresie zadania z ww. zakresu realizowane były w Dziale Rozwoju Zawodowego przez 3 pracowników na stanowiskach specjalisty ds. rozwoju zawodowego.

W jednostce podległej kontroli organizowanie i finansowanie szkoleń odbywało się na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

W 2022 roku na szkolenia przeznaczono kwotę 632 923,10 zł, w tym z Funduszu Pracy 601 565,60 zł. W 2023 roku do dnia przeprowadzenia czynności kontrolnych na ten cel przeznaczono 327 092,34 zł (w całości sfinansowane z Funduszy Pracy).

W 2022 roku do urzędu wpłynęło 320 wniosków o przeprowadzenie szkoleń wskazanych przez osobę uprawnioną. Pozytywnie rozpatrzono 107 wniosków, 199 negatywnie, a w 14 przypadkach zainteresowany zrezygnował z możliwości przeszkolenia.

W ramach finansowania kosztów studiów podyplomowych złożono 50 wniosków, z których 14 rozpatrzono pozytywnie, 35 negatywnie, a w 1 przypadku nastąpiła rezygnacja zainteresowanego z rozpatrywania wniosku. Urząd przyznał i zrealizował jeden bon szkoleniowy, w 50 przypadkach sfinansował koszty egzaminów, a w jednym przypadku nostryfikację. Na rok 2022 sporządzono plan szkoleń, który obejmował 2 szkolenia grupowe z łączną liczbą 43 uczestników oraz jedno szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Szkolenia ujęte w planie szkoleń na 2022 rok zostały zrealizowane przez Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu.

W 2023 roku do dnia rozpoczęcia kontroli, do urzędu wpłynęło 215 wniosków o przeprowadzenie szkoleń wskazanych przez osobę uprawnioną. Pozytywnie rozpatrzono 83 wnioski, 95 negatywnie, w 14 przypadkach zainteresowany zrezygnował z dalszego rozpatrywania wniosku, a 23 wnioski były w trakcie rozpatrywania. W ramach finansowania kosztów studiów podyplomowych złożono 41 wniosków. Pozytywnie rozpatrzono 12 wniosków, negatywnie 15, a 14 wniosków pozostawało w trakcie rozpatrywania. Urząd przyznał i zrealizował jeden bon szkoleniowy, w 22 przypadkach sfinansował koszty egzaminów, 3 nostryfikacje oraz udzielił 2 pożyczek na sfinansowanie kosztów szkolenia.

Na rok 2023 sporządzono plan szkoleń, który zawierał 2 szkolenia grupowe z łączną liczbą 21 uczestników oraz jedno szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Zaplanowane szkolenia zostały zrealizowane przez Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu.

Do kontroli pobrano:

1. dokumentację z 2022 roku zawierającą trzy pierwsze wnioski o skierowanie na szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną wraz z aktami trzech osób skierowanych na te szkolenia oraz dokumentację z 2023 roku zawierającą dwa pierwsze wnioski

o skierowanie na szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną wraz z aktami dwóch osób skierowanych na te szkolenia:

- a) wnioski o skierowanie na szkolenie o numerach:
WnSSzWsk/22/000015; WnSSzWsk/22/000002; WnSSzWsk/22/000022;
WnSSzWsk/23/000029; WnSSzWsk/23/000016,
 - b) umowy dotyczące organizacji szkoleń o numerach:
RS.4420.13.2.2022.JB; RS.4420.4.2.2022.JB; RS.4420.28.3.2022.JB; UmSz/23/0032;
UmSz/23/0024, UmSz/23/0039
 - c) akta bezrobotnych uczestniczących w szkoleniach o numerach:
300620/00025; 050104/0016; 220921/00003; 120821/00008; 060314/00024,
2. dokumentację z 2022 roku zawierającą trzy pierwsze negatywnie rozpatrzone wnioski o skierowanie na szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną oraz dokumentację z 2023 roku zawierającą dwa pierwsze negatywnie rozpatrzone wnioski o skierowanie na szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną o numerach:
WnSSzWsk/22/000008; WnSSzWsk/22/000014; WnSSzWsk/22/000023;
WnSSzWsk/23/000020; WnSSzWsk/23/000201.

Na podstawie dokumentów pobranych do kontroli stwierdzono, że Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu zgodnie z obowiązującymi przepisami, sporządzał listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, jak również wykaz potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i poszukujących pracy, o których mowa w art. 43 ustawy, zwanych dalej „osobami uprawnionymi”.

W Urzędzie organizowane były przede wszystkim szkolenia wskazane przez osoby uprawnione, ale również zgodnie z planem realizowano szkolenia grupowe, a także szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Finansowano koszty studiów podyplomowych, przyznawano bony szkoleniowe oraz udzielano pożyczek na finansowanie kosztów szkoleń. Do pozytywnego rozpatrywania wniosków kwalifikowano tylko wnioski kompletne (Dowód nr 7 – kserokopia wniosku o skierowanie na szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną).

Osoby zakwalifikowane do udziału w szkoleniach, otrzymywały prawidłowe skierowania (Dowód nr 8 - kserokopia skierowania na szkolenie), jak również wydawano w stosunku do nich decyzje administracyjne o przyznaniu stypendium szkoleniowego.

W procedurze wyboru instytucji szkoleniowej, zgodnie z § 69 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków

realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy, uwzględniano co najmniej pięć spośród następujących kryteriów:

- 1) dostosowanie programu szkolenia odpowiednio do zapotrzebowania na kwalifikacje identyfikowanego na rynku pracy;
- 2) jakość oferowanego programu szkolenia, w tym wykorzystywanie standardów kwalifikacji zawodowych i modułowych programów szkoleń zawodowych, dostępnych w bazach danych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit.e ustawy;
- 3) doświadczenie instytucji szkoleniowej w realizacji szkoleń z obszaru zlecanego klubowi powierzanego szkolenia;
- 4) certyfikaty jakości usług posiadane przez instytucję szkoleniową;
- 5) dostosowanie kwalifikacji i doświadczenia kadry dydaktycznej do zakresu szkolenia;
- 6) dostosowanie wyposażenia dydaktycznego i pomieszczeń do potrzeb szkolenia z uwzględnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków realizacji szkolenia;
- 7) rodzaj dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i uzyskanie kwalifikacji;
- 8) koszty szkolenia;
- 9) sposób organizacji zajęć praktycznych określonych w programie szkolenia;
- 10) prowadzenie analiz skuteczności i efektywności przeprowadzanych szkoleń.

Z wybranymi instytucjami szkoleniowymi podpisywano umowy (Dowód nr 9 – kserokopia umowy szkoleniowej), które zawierały wszystkie elementy przewidziane w przepisach prawa, w tym zobowiązania instytucji szkoleniowych do prowadzenia dokumentacji przebiegu szkolenia składającej się z:

- a) dziennika zajęć edukacyjnych zawierającego tematy i wymiar godzin zajęć edukacyjnych oraz listę obecności zawierającą: imię, nazwisko i podpis uczestnika szkolenia albo, w przypadku zajęć prowadzonych w formule kształcenia na odległość, z arkusza realizacji kształcenia na odległość zawierającego: sposób kontaktowania się z konsultantem, liczbę i terminy przeprowadzonych konsultacji indywidualnych i zbiorowych, liczbę i terminy ćwiczeń wykonywanych pod nadzorem konsultanta oraz terminy, warunki i formy sprawdzania efektów uczenia się w z uwzględnieniem listy uczestników szkolenia.
- b) protokołu i karty ocen z okresowych sprawdzianów efektów kształcenia oraz egzaminu końcowego, jeżeli zostały przeprowadzone,
- c) rejestru wydanych zaświadczeń lub innych dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i uzyskanie umiejętności lub kwalifikacji, zawierającego: numer, imię i nazwisko oraz numer PESEL uczestnika szkolenia, a w przypadku cudzoziemca numer dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz nazwę szkolenia i datę wydania zaświadczenia.

Do umów szkoleniowych załączano programy szkolenia, wzory zaświadczeń lub innych dokumentów potwierdzających ukończenie szkoleń i uzyskanie umiejętności lub kwalifikacji oraz wzory anonimowych ankiet dla uczestników szkolenia służącej do oceny szkolenia. Załączone programy szkolenia zawierały wszystkie wymagane przez prawo elementy (Dowód nr 10 - kserokopia programu szkolenia).

Urząd nie przeprowadzał wizyt monitorujących przebiegu szkoleń prowadzonych przez instytucję szkoleniową. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu złożył w tej sprawie wyjaśnienia, które zostały zaakceptowane przez kontrolujących (Załącznik nr 2 – wyjaśnienie Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu).

W przypadku wniosków negatywnie rozpatrzonych, Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu informował wnioskodawcę pisemnie podając wyczerpujące przyczyny odmowy (Dowód nr 11 – kserokopia wniosku o skierowanie na wskazane przez osobę uprawnioną oraz kserokopia odpowiedzi na złożony wniosek).

Finalnie, uczestnikom szkolenia wydawano zaświadczenia o zdobytych uprawnieniach, kwalifikacjach czy umiejętnościach (Dowód nr 12 – kserokopia zaświadczenia o ukończeniu kursu).

W celu oceny skuteczności i efektywności przeprowadzanych szkoleń, gromadzono dane oraz dokonywano analizy dokumentacji zgodnie z § 84 ww. rozporządzenia.

Kontrolujący nie wnoszą uwag do badanego zagadnienia.

Zalecenia

1. W umowach o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej zrezygnować z zapisów, które nakładają na bezrobotnych obowiązki niewynikające z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Pouczenie

Jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego przekazuje informację o wykonaniu zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLASKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej